

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки, менеджменту та
комерційної діяльності

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Контролінг і бюджетування
Викладач 	Оксана СТОРОЖУК, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності
Контактний тел.	+38(099)404-70-90
E-mail:	oksana_storozhuk@ukr.net
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна, змістових модулів – 2. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120. Формат: очний (offline / face to face) / дистанційний (online). Мова викладання: українська.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіка, розміщеного в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відеоконференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Особливі вимоги відсутні

1. Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни «Контролінг і бюджетування» - формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань про принципи ефективного фінансового управління, підходи до оптимізації витрат, раціонального використання ресурсів та максимізації прибутковості підприємств та організацій.

Завдання дисципліни «Контролінг і бюджетування» спрямовані на формування у здобувачів знань, умінь та навичок щодо:

- набуття здобувачами освіти навичок аналізу фінансової звітності, а також здатності прогнозувати фінансові результати на основі різних факторів;
- засвоєння технологій оптимізації витрат, ефективного використання ресурсів та максимізації прибутку підприємств та організацій;

-набуття навичок розробки бюджетних планів, які відображають стратегічні цілі підприємства та забезпечують фінансову дисципліну.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач (ка) вищої освіти повинен

знати:

- теоретичні концепції контролінгу і бюджетування, сучасного інструментарію фахівця з контролінгу;
- функції та завдання контролінгу, види контролінгу;
- механізм контролінгу та технології бюджетування, основні процедури організаційного забезпечення контролінгу;
- джерела інформаційного забезпечення контролінгу та бюджетування;
- зарубіжний досвід впровадження контролінгу.

вміти:

- окреслити сфери застосування контролінгу, його завдання і функції;
- аналізувати інформаційні потоки підприємства, встановлювати цілі контролінгу на рівнях входу і виходу інформації;
- оперувати системою методичних інструментів контролінгу: модель «витрати-обсяг-прибуток», розрахунок точки беззбитковості, ціноутворення, бюджетування, оцінка внутрішнього потенціалу підприємства, SWOT-аналізу, STEP-аналізу, кадровий контролінг, контролінг інвестиційних проєктів, бюджетування витрат, замовлень, прибутку.

набути соціальних навичок (soft-skills):

- здійснювати професійну комунікацію, ефективно пояснювати і презентувати матеріал;
- взаємодіяти в економічному середовищі.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральнотехнічному національному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркового навчального дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні та методичні засади організації контролінгу та бюджетування.

Тема 1. Контролінг: сутність, функції та основні завдання.

Тема 2. Характеристика об'єктів контролінгу.

Тема 3. Організація управлінського обліку в системі контролінгу.

Тема 4. Система планування та бюджетування на підприємстві.

Змістовий модуль 2. Практичний інструментарій фахівця з контролінгу та бюджетування.

Тема 5. Методичний інструментарій оперативного контролінгу та бюджетування.

Тема 6. Експертна діагностика фінансово-господарського стану підприємства.

Тема 7. Контролінг інвестиційних проєктів.

Тема 8. Планування та бюджетування інноваційних проєктів: ризики, контроль, оцінка корисності.

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг здобувача освіти із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі: перший рубіжний контроль – 50 балів, другий рубіжний контроль – 50 балів.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, практичних, семінарських або лабораторних заняттях і виконання індивідуальних завдань за стобальною та дворівневою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

6. Рекомендована література

1. Беляєва Н.С. Проблематика інформаційного та облікового забезпечення контролінгу на підприємстві. Підприємництво та інновації. 2021. Вип. 17. С. 30-34.

2. Колодійчук А.В., Важинський Ф.А. Визначення цілей та організація планування в концепції контролінгу. Формування ринкових відносин в Україні. 2023. № 10. С. 56-61.

3. Колодійчук А.В., Важинський Ф.А. Організація інформаційних потоків контролінгу. Формування ринкових відносин в Україні. 2023. № 7-8. С. 47-51.

4. Корбутяк А.Г., Шевчук Ю.О. Фінансовий контролінг як складник управління фінансами підприємства. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2021. Вип. 39. С. 89-94.

5. Левченко О.М., Шалімова Н.С., Грінка Т.І., Сторожук О.В. Інформаційне та обліково-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства: навч. посіб. / О.М. Левченко, Н.С. Шалімова, Т.І. Грінка, О.В. Сторожук, Кропивницький: ЦНТУ, 190 с., С. 96-131. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/12243>

6. Сторожук О.В., Заярнюк О.В. Потенційні ризики та можливості цифрової економіки. Стратегічні пріоритети трансформації економіки в умовах

цифровізації: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, Запоріжжя, 29–30 жовтня 2019 р. / Національний університет «Запорізька політехніка». Запоріжжя : ФОП Мокшанов В. В., 2019. С. 238-239.

7. Сторожук О.В., Заярнюк О.В. Фінансова безпека підприємства в умовах цифрової економіки. Фінансово-кредитний механізм розвитку економіки та соціальної сфери: Матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 24-25 жовтня 2019 р., м. Кропивницький. – К.: «Ексклюзив-Систем», 2019. С. 182-184.

8. Суханова А.В. Організація та робота служби контролінгу на підприємстві. Наукові відкриття та фундаментальні наукові дослідження: світовий досвід: матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю (м. Полтава, 20 травня 2019 р.). Полтава : ГО «Європейська наукова платформа» 2019. Т.6. С. 108–109.

9. Фоміна О.В. Облікове забезпечення контролінгу в системі процесно-орієнтованого управління підприємством торгівлі. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2021. Вип. 36. С. 154-158.

10. Ходирєва О.О. Теоретичні аспекти формування системи управління факторами розвитку промислового підприємства на засадах стратегічного контролінгу. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2021. Вип. 37. С. 88-94.

11. Шульга О.А. Інформаційне забезпечення ефективного функціонування системи фінансового контролінгу на підприємстві. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2021. Вип. 37. С. 111-115.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності, Протокол №1 від «28» серпня 2023 р.